

JUTRANJE NOVOSTI

Izhaja vsak dan zjutraj, izvenšil pondeljke.

Mesečna naročnina:

v Ljubljani Din 10.—, po pošti Din 12.—, inozemstvo Din 20.—

Uredništvo: Wolfova ulica št. 1/1. — Telefon št. 213

Brzjavni naslov: „Novosti-Ljubljana“.

upravnništvo: Marjini trg št. 8. — Telefon št. 44.

Rokopisi se ne vračajo. — Oglasi po tarifu.

Pisemen vprišanje naj se priloži znakma za odgovor.

Račun pri poštnem ček. uradu št. 13.238.

Socijalna enakopravnost.

Eno glavnih načel Narodne radikalne stranke je načelo enakopravnosti vseh socialnih stanov. To načelo je v bistvu najtrdnjša podlaga narodnega radikalizma, katerega ustanovitelji in izpopolnitelji so dosledno odklanjali vsak verski, plemenski in socialni partikularizem kot škodljiv celoti in posamezniku. nku.

Narodni radikalizem izključuje v političnem udejstvovanju vsako stališče, ki ne temelji na politični podlagi. Zato je nasproten političnim strankam, ki skušajo uveljaviti v politiki verska načela. Politična stranka ni forum, kjer bi se reševala verska vprašanja in kjer bi se razpravljalo o svetovnih naziranjih in problemih. Politična stranka mora biti torišče za razmotrivanje in reševanje političnih vprašanj, ki so v posredni ali neposredni zvezi z ureditvijo države. Naravno, da so s temi vprašanji združeni aktualni kulturni, gospodarski, socialni in drugi problemi, katerih rešitev se mora izvesti v skladu z interesi naroda in države.

Kakor odklanja NRS versko stališče kot podlago političnega delovanja, tako odklanja tudi plemensko stališče. Zato je ona v prvi vrsti državotvorna. Njeno stališče je narodno in državno edinstvo, ki ne pozna nobenih plemenskih razlik. NRS je že davno pred osvobojenjem Slovencev in Hrvatov stala na tem stališču, zato je popolnoma naravno, da se je po osvobojenju razširila v naših krajih. Zgodovinski razvoj političnih dogodkov je potrdil pravilno stališče radikalne stranke.

Ravno tako odklanja NRS stanovsko stališče. Ona pozna samo enakopravne svobodne državljane. Zato so v srbskem delu stranke združeni vsi socialni stanovi. Oni, ki proizvajajo in oni, ki si morajo na različne načine po političnih služiti svoj vsakdanji kruh. Glavna opora države je kmet, ter je med srbskimi radikali največ kmetov. Verna svojem programu pa skrbi stranka v soglasju z državnimi in narodnimi interesi za vse ostale stanovne ravno tako, kakor za kmeta. Med radikali so vsi sloji in stanovi. In ravno v tem je moč stranke.

Posebno skrb pa obrača NRS delavstvu. Osmo točka sklepov državne radikalne konference 1. 1920 o strankinem programu se glasi: »Skrbeti je treba, da se dvigne umstveni, moralni, tehnični in materialni nivo delavstva. Poleg tega je treba podpirati in razvijati inicijativost in samoupravo pri vseh delih naroda, krepiti produkcijo zemlje, kolikor je mogoče. Razvijati je treba solidarnost ne samo pri meščanskih in delavskih skupinah v okoliših teh skupin in razredov, ampak tudi med temi razredi samimi. Načelo borbe družinskih razredov ni nobeno načelo, na katerem je mogoče osnovati narodno in državno stavbo. To je samo načelo, ki konstatira neko faktsko stanje v gotovi dobi družvenega razvoja. Pa tudi takrat ni resnično, ako se vzame kot ideja, da so interesi med družbenimi razredi popolnoma različni in da so razlike nepremostljive. Trditve, da svobodne in demokratične naprave v sedanjem društvu ne dajo možnosti delavskemu sloju, da povzdigne svoj položaj na višjo stopnjo in da ne more braniti svojih koristi, je zmotna, pred katero je treba varovati narod. Zato bo radikalna stranka skrbela, da s sodobnim delavskim zakonodajstvom uresniči cilje družvene solidarnosti in zaščiti v njenem okolišju pravične delavske koristi.«

NRS je torej stranka enakopravnosti vseh stanov. Kdor trdi drugače, ne pozna njenega programa in še manj njene ustroja. Do sedaj so se izjavili vsi poslanci, ki so stremeli za tem, da se uveljavijo v stranki razredna stališča. Z izjavljenjem poskusov pa so odleteli tudi razni »reformatorji«, ki so večinoma komaj navidezno poznali načela narodnega radikalizma.

Končno je treba pripomniti, da je NRS kot stranka popolne socialne enakopravnosti eminentno parlamentarna. Ti dve svojosti izključujeta torej vsak poskus kakršnegakoli približevanja k komunistični diktaturi. NRS odklanja vsako diktaturo, ker je stranka socialne enakopravnosti. Njeno geslo je: iz naroda za narod brez razlike na vero, rase in socialni položaj.

Narodna skupščina.

Demokrati se pritožujejo nad položajem, ki so ga sami povzročili. — Demokratska taktika je — vplije.

Beograd, 11. oktobra. (Z) Predsednik Ljuba Jovanović je otvoril današnjo dopoldansko sejo narodne skupščine ob 10. Na dnevnem redu se je nahajala interpelacija demokratskih poslancev Ljuba Davidovića in tovarišev o poslednjih volitvah v Srbiji. — Kot prvi je povzel besedo minister za notranje zadeve Milorad Vujičić, ki je v kratkih potezih odgovoril interpellantu Davidoviću, odklanjajoč navedbe opozicije, češ, da so se zadnje občinske volitve izvedle s terorjem. Dejal je, da ni izdal kot pristojni minister nikake naredbе v tem smislu, ne pismene in ne ustmene. Zanj so občinske volitve v Srbiji pravilne in po njegovem mnenju predstavljajo pravo razpoloženje naroda.

Za njim je govoril interpellant Ljuba Davidović, ki je navajal nekorektnosti proti prebivalstvu, ki ne pripada radikalni stranki. Govornik se je obširno bavil v svojih izjavah z razmerami v Južni Srbiji, kamor so bili po osvobojenju poslani samo korumpirani uradniki, ki so oplenili narod in na ta način ubili njegovo vero v državo in njeno pravičnost. Gospod Davidović je opisal teror, ki se je izvajal za časa volitev. Njegov govor so ponovno prekinjali poslanci večine, dočim mu je opozicija ploskala.

Minister gradjevin Uzumović je odgovoril interpellantu v imenu vlade in pobijal njegova izvajanja, obdolžujoč demokratsko stranko, da je ona najprej ustvarila tak položaj, o katerem je govoril g. Davidović in v katerem se nahaja Južna Srbija. Temperamentni govor ministra Uzumovića je večina odobraval z burnim ploskanjem, dočim ga je opozicija večkrat prekinila z medklici, tako da je moral predsednik večkrat pozvati poslance opozicije k redu.

Seja se je zaključila ob 12.45 in se je popoldne nadaljevala.

Popoldanska seja.

Beograd, 11. oktobra. (Z) Popoldanska seja narodne skupščine se je nadaljevala ob 5. uri. Najprej je povzel besedo demokrat Agatonović zaradi osebnih pojasnil, ki jih je zahteval od ministra gradjevin Uzumovića, ker se je nepovoljno izrazil o njem v svojih izjavah na dopoldanski seji, da je namreč pri evakuaciji Srbije odnesel seboj vrednostne papirje in denar g. Velje Veljkovića. — Minister Uzumović je izjavil, da ni hotel žaliti poslance Agatonovića, o katerem je le rekel, da je napisal članek v Nišu, v katerem je pozval vlado, naj se ne umakne. — G. Agatonović je priznal, da je res napisal ta članek, rekel pa je, da ni tičala v tem nikakšna nekorektnost, ker je takrat še zborovala narodna skupščina v Nišu in so se ministri razleteli na vse strani. Nastalo je preseljevanje iz kraja v kraj, iz Niša v Skopje, iz Skopja v Prištino in potem v Skader in tako dalje. Rekel je, da hoče reflektirati na izjave ministra Uzumovića, da je umik del vlade, ker je vlada odgovorna za vse pogreške, ki jih je napravila za časa evakuacije.

Med govorom posl. Agatonovića je prišlo do hrupnih medklicev s strani radikalov, tako da je moral predsednik Jovanović neprestano zvoniti in pozivati poslance k redu.

Po kratki pojasnitvi ministra Uzumovića je govoril klerikalec Žebot, ki je zahteval občinske volitve v Vojvodini, Dalmaciji in Bosni. Napadal je vlado in dejal, da ona noče razpisati volitev v teh pokrajinah.

Musliman Ajanović je kritiziral delovanje vlade in njeno notranjo politiko.

Medicinska in teološka fakulteta v Ljubljani ostaneta.

Beograd, 11. oktobra. (B) Predsednik vlade, g. Nikola Pašić je izjavil dr. Korošču, da se je informiral pri ministru za prosveto in izvedel, da je ta napravil vse korake, da se črta iz proračunskega predloga točka o ukinjenju medicinske in teološke fakultete v Ljubljani. Ta točka je bila stavljena v predlog zaradi štedenja.

Beograd, 11. oktobra. (B) Glede na ukinjenje teološke fakultete v Ljubljani je minister za vero dr. Janjić izjavil, da on o ukinjenju teološke fakultete ni vedel ničesar in da je za to le

ko in zahteval, da se čimprej razpišejo občinske volitve v Bosni. — Med njegovim govorom so delale vse stranke burne medklice.

Notranji minister Vujičić je v daljšem govoru pobijal izvajanje predgovornika in rekel, da predloži v kratkem narodni skupščini zakonski predlog o občinah, ki bo veljal za vso državo. Zemljoradnik Voja Lazić in poslanec Milutin Dragović sta kritizirala postopanje vlade.

Nato je povzel besedo demokrat dr. Ilija Šumenković, ki je v daljšem govoru napadal vlado in kritiziral njeno postopanje. Med njegovimi izjavami je prišlo do burnih nastopov, tako da je predsednik le s težavo vzpostavil red. Dr. Šumenković je zahteval, naj govori radikal Mihajlo Ranković in naj se iznese vse ono, o čemer se je govorilo v radikalnem klubu proti bivšemu pravosodnemu ministru dr. Lazi Markoviću in sedanemu trgovskemu ministru dr. Kojiću. — Notranji minister Vujičić je ponovno povzel besedo in reflektiral na izvajanja dr. Šumenkovića in rekel, da mu mnogo slušajev, o katerih je govoril g. dr. Šumenković, ni znanih. — Opozicija je ves čas prekinjala ministra.

Radikal Mihajlo Ranković se je nato v dolgem govoru obračal proti dr. Šumenkoviću in ostalim predgovornikom. Dejal je, da se čudi, kako morejo kot šolani gospodje tako govoriti. Dejal je, da ako obstojajo nesoglasja in spori v radikalnem klubu, je to stvar radikalnega kluba, ki je na zunaj vedno enoten. — Demokrati so venomer prekinjali govornika in z njim polemizirali. — G. Ranković je očital demokratu Prihičeviću, da je pisal članek za Avstrijo, ta pa mu je razburjen dejal, da laže in da mu je dr. Laza Marković povedal, da je volun. Pri teh besedah je nastal v dvorani nepopisen hrup. Radikali in opozicija so zapustili svoje sežede in se zbrali okoli predsedništva.

V največjem hrupu je predsednik Jovanović prekinil sejo ob 8. uri za eno uro.

Ob 9. uri zvečer se je seja narodne skupščine nadaljevala. Radikal Mihajlo Ranković je nadaljeval svoj govor in polemiziral s predgovorniki. Opozicija ga je neprestano prekinjala s hrupnimi medklici in očitki. Hrup je postajal vedno večji in vpilo se je vsevprek. Seja traja dalje.

„Naši separatisti“.

Beograd, 11. oktobra. (Z) Današnja »Samouprava« se bavi v svojem uvodniku pod naslovom »Naši separatisti« s pojavi v demokratski stranki in pravi, da se bodo čitatelji gotovo spominjali, s kakšno zagrizenostjo in pričueno indigiacijo so demokrati pobijali trditve radikalov, da je treba zrušiti koalicijo med radikali in njimi, ker so se v demokratski stranki pojavila nesoglasja glede ustave in državnega edinstva. Gospod Svetozar Prihičević je na svojih shodih zlasti naglašal, da je bil edini, ki ni niti najmanj kolebal v vprašanju edinstva države in da se ni spustil nikoli v pregovore s separatisti. Debatu v glavnem odboru demokratske stranke, v kateri je g. Prihičević drugi načelnik, in odločitev tega odbora na seji ob 7. t. m. o taktiki stranke in glede odstopa od edinstva države zaradi sodelovanja s separatističnimi strankami v svrhu strmoglavljenja radikalne vlade, pa je nedvomno pokazala, da je bila trditve radikalov točna, in da demokrati niso bili zanesljivi zavezniki v vprašanju ureditve države in vi-dovdanske ustave.

vedel še le iz časnikov. Njegovo mnenje je, da se ta fakulteta v Sloveniji ne sme ukiniti, ker je absolutno potrebna.

AVDIJENCE

Beograd, 11. oktobra. (Z) Danes opoldne je sprejel Nj. Vel. kralj Aleksander v posebni avdienci nove podporočnike vojaške akademije z njihovimi učitelji in upravnikom.

Beograd, 11. oktobra. (Z) Danes ob 11.30 dopoldne je posetil zunanje-ga ministra dr. Ninčiča opravnik francoskega poslanstva. Kasneje je sprejel dr. Ninčič italijanskega opravnika po-slov Sumonta.

Nejasna situacija v Nemčiji.

Berlin, 11. oktobra. Kakor govore po hodnikih parlamenta, je državni kancelar dobil od državnega predsednika pooblastilo, da razpusti državni zbor, če bi pooblastilni zakon ne bil sprejet. (W) Berlin, 11. oktobra. (K) Na današnji sji državnega zbora je bil § 1 pooblastilnega zakona v poimenskem glasovanju s 253 glasovi proti 97 glasovom sprejet, pri čemer se je en poslanec vzdržal glasovanja. § 2 zakona je bil na to z navadnim glasovanjem sprejet, nakar so nemški nacionalci skupno zapustili zbornico. Na predlog poslance Marxa (centrum) je bilo celotno glasovanje o pooblastilnem zakonu preloženo na soboto.

Nova saksonska vlada.

Draždane, 11. oktobra. Danes se je setavil socialistično-komunistični

kabinet. Novo ministrstvo je sestavljeno tako-le: Predsedstvo: Dr. Zeugner (soc. dem.), notranje zadeve: Liebmenn (soc. dem.), finance: Böttcher (komunist), pravosodje: Neu (soc. dem.), ljudska izobrazba: Fleiszer (komunist) delo: Graupe (soc. dem.) (W)

Francoski delavci zahtevajo pogajanja z Nemčijo.

Pariz, 11. oktobra. (K) Splošna strokovna zveza je sprejela resolucijo, v kateri protestira proti pogajanjem zasedbenih držav z nemškimi veleindustrijalci, ki skušajo zatreti pod zaščito francoskega in belgijskega vojaštva pridobitve nemškega proletarijata, zlasti osemurni delavnik in delavsko kontrolo. Resolucija zahteva, da se vojaška zasedba ukine in da se takoj začne pogajanja z Nemčijo.

Sporazum v Sofiji.

Beograd, 11. oktobra. (B) »Politika« poroča iz Sofije: Med člani srbsko-hrvatske-slovenske in bolgarske delegacije je došlo do sporazuma v vprašanju plačila rekvizicij, ki so jih Bolgari med vojsko izvršili v Srbiji. Bolgari so opustili dosedanje tezo, da bi se imele rekvizicije smatrati, kakor da so obsežne že v reparacijah, ki jih Bolgari dolgujejo zaveznikom po neuljudski pogodbi. Bolgarski delegati so poleg tega načelno sprejeli tudi predlog srbske delegacije, da se med Bolgarsko in kraljevino Srbov, Hrvatov in Slovencev sklene konvencija glede izročanja zločincev. Srbsko-hrvatsko-slovenska delegacija pa je s svoje strani sprejela zahtevo Bolgarske, da se ukinejo sekvestri nad posestvi bolgarskih državljanznov.

Bivši bolgarski kralj zblaznel.

Sofija, 11. oktobra. (B) Današnji bolgarski listi »Utro« prinaša vest, da je bivši bolgarski kralj Ferdinand zblaznel ter da v stanju duševne razdvojenosti neprenehoma zahteva, da se mu povrne prestol. Pri tem trdi, da ima za seboj armado dobrovoljcev, ki mu bo pomagala oživotvoriti to njegovo željo.

Preki sod.

Beograd, 11. oktobra. (Z) Bolgarski kralj Boris je podpisal včeraj ukaz o postavljanju prekli sodov v Vidnu, Plovidvu, Vraču in Stari Zagori. To se spravlja v zvezo z gibanjem upornikov na Balkanski planini.

Beograd, 11. oktobra. (Z) Iz Sofije poročajo: Na včerajšnji seji ministrskega sveta se je sklenilo, da se izvedejo volitve za konstituanto dne 18. novembra t. l.

Razmejitev z Romunijo

Beograd, 11. oktobra. (Z) Rumunski poslanik Emandi in predsednik naše delegacije v razmejitveni komisiji med našo državo in Romunijo, general Kalaftač, sta konferirala s pomočnikom zunanjega ministra Panto Gavrilovičem. Na tej konferenci se je predlagalo skupno delovanje obeh delegacij, vendar niso bili sprejeti nikaki sklepi glede razmejitve.

Odkrita fašistovska zarota v Romuniji.

Bukarešta, 11. oktobra. (B) Sinoči je policija napravila hišno preiskavo v stanovanju več fašistov in odkrila zaroto, ki je imela namen, da se umori več ministrov, finančnikov in častnikov. Med aretiranimi osebami sta tudi dva dijaka, ki sta vse priznala. Umor bi se bil imel izvršiti danes. Policija je našla orožje in municijo in izvršila več aretacij.

Bukarešta, 11. oktobra. (B) O priliki hišne preiskave, ki jo je izvršila policija v Jassyju pri osebah, ki so bile zapletene v včeraj odkrito zaroto, je bilo najdenih tudi mnogo listin, ki jih sedaj pregleduje sodna oblast. Preiskava, ki so jo uvedli v Bukarešti, je pokazala, da je došlo v prestolico nekaj zarotnikov, ki so imeli v zaroti določeno vlogo. Minister notranjih zadev in minister pravde sta napravila energične korake proti vsem osebam, o katerih je dognano, da so hoteli delati nered.

VREMENSKO POROČILO.

Dunaj, 11. oktobra. Sedanjí značaj vremena bo trajal naprej, spremenljiva po-oblačitve, od časa do časa dež, napadli, malo snežnih viharov.

Češkoslovaško-jugoslovenski trgovinski odnošaji.

Praga, 11. oktobra. (B) »Narodni Listy« pišejo o možnosti razvoja intenzivnih trgovinskih odnošajev s kraljevino Srbov, Hrvatov in Slovencev in pravijo, da bi morala češkoslovaška v tem pogledu dati inicijative in ustreči željam kraljevine Srbov, Hrvatov in Slovencev. Ustanovitev vzorčnega muzeja v Novem Sadu označujejo »Narodni Listy« kot dober začetek, treba pa bi bilo slične stvari ustanoviti tudi v Skoplju, v jadranskih pristaniščih in v nekaterih drugih centrih. Neobhodno bi bilo tudi potrebna živahnejša udeležba kapitala češkoslovaških bank pri srbsko-hrvatsko-slovenskih podjetjih, da se izkoristijo velika prirodna bogastva y korist industrijskega proizvodnjaznaja.

Masarykovo potovanje v Francijo.

Bordeaux, 11. oktobra. (B) 16. oktobra t. l. dospe v Pariz in sicer na postajo Bulonjski gozdšč predsednik češkoslovaške republike g. Masaryk. Na kolodvoru ga sprejmejo predsednik francoske republike, predsednika parlamenta in senata kakor tudi člani vlade.

FAŠISTOVSKO NASILJE V ITALIJI.

Beograd, 11. oktobra. (B) Iz Rima javljajo, da se čez nekoliko dni sestane italijanski parlament, ki bi imel sklepati o tem, ali naj se podaljša uprava fašistov v Italiji na šest mesecev tako, da bi mogel Mussolini izvršiti svoje reforme do kraja. Nekí italijanski list piše, da Mussolini stremi za spremembo ustave, s katero bi uničil značaj parlamenta v Italiji.

RAZDELITEV GRŠKE ODŠKODNINE RODBINAM UMORJENIH ITALIJANSKIH DELEGATOV.

Rim, 11. oktobra. (B) Ministrski svet je sklenil, da se vsota 50 milijonov lir, ki jo je Grčija plačala kot odškodnino za umor italijanske misije v Jaj-nini, razdeli kot denarna nagrada družinam umorjenih glede na njihovo stro-mašno stanje in sicer: Rodbini načelnika misije, generala Tellinija naj bi se dalo milijon lir, rodbini majorja Cortija pol milijona lir, ostalim pa manjše svote.

ZASEDANJE ZA MEDNARODNO ZASEBNO PRAVO.

Beograd, 11. oktobra. (Z) Prihodnjo jesen se vrši v Haagu V. zasedanje za mednarodno zasebno pravo. Dobavljene so univerze vsega sveta, da predlože do 1. januarja 1924 svojim vladam poedine točke, ki naj bi se po njihovem mnenju stavile na dnevni red tega zasedanja v razpravo. Profesorji mednarodnega prava na pravnih fakultetah v Beogradu, Zagrebu, Ljubljani in Subotici se v kratkem sestanejo v Beogradu, da izdelajo elaborat naše države o tem vprašanju.

Današnje prireditve.

V Ljubljani:

Drama: »Kar hočete«. Red E.
Opera: »Evgenij Onegin«. Red F.
Kino Matica: »Katjuša Maslova«. Lym Mara.
Kino Ideal: »Krlati konjenik«. IV. del.
Kino Tivoli: »Jezdec brez glave«. — III. del.

Nočna lekarniška služba v Ljubljani:
Tekoči tedan: lekarna Trnkoczy na Mesnem trgu in Ramor pri glavnem kolo-dvoru.

Vsem organizacijam NRS v Sloveniji.

Glavni odbor NRS v Beogradu je z dekretom 27. januarja 1923, br. 200, povelil začasno vodstvo in organizacijo NRS v Sloveniji Akcijskemu odboru za Slovenijo, s sedežem v Ljubljani. Njegova naloga je, da zbira pristopne prijave članov in da jih pošilja Glavnemu odboru v Beogradu, ki je po statutih stranke edini upravičen, da jih odobri ali odbije.

V orientacijo članov smatra Akcijski odbor za potrebno, da naglasi, da Akcijski odbor v nobenem slučaju ne namerava vsiliti organizacijam kakršnokoli vodstvo ali tajništvo, nego nasprotno želi, da se naši pristajši sami organizirajo ter v smislu stranknih statinov izberejo vodstvo krajevnih odborov, preko srezkih in okrožnih, do Glavnega odbora.

Prisiljeni po obsodbi vrednih dogodkih zadnjega časa, je Akcijski odbor v svoji seji dne 9. oktobra 1923 razmotril rovarjenje Emila Štefanovića in tovarišev, ter je soglasno sprejel sledečo:

sklep:

Emil Štefanović se odvzamejo poverjenosti mu posli Glavnega tajništva ter s tem preneha biti funkcijonar NRS.

Emil Štefanović.

Ne digne nas prijetno spominjati se ga.

Upeljal ga je na sejo Akcijskega odbora NRS za Slovenijo v Ljubljani, dne 6. marca 1923 g. minister dr. Niko Županič. V daljšem govoru se je predstavil kot goreč bорец za idejo NRS in ponudil svoje sile v smislu programa in statinov stranke Akcijskemu odboru na službovanje. Bil je sprejet v službo proti plačilu mesečnih 4.500 D.

Za izid volitev od njega dane obljube se niso izpolnile.

Potem je imel nalog zbrati pristaje širom Slovenije in jih organizirati v stranknih odborih. Politiko stranke v Sloveniji je vodil Akcijski odbor sam, seveda ne da bi pri tem povpraševal za mnenje svojega plačanega tajnika, in ne da bi ga bil brez potrebe uvažal v njo. Od časa do časa je bil povprašan od posameznih članov Akcijskega odbora o stanju organizacije, ki jo je vselej slikal v najlepši luči. Posamezni člani odbora pa so se brez njegove vednosti začeli informirati na lico mesta in poročali, da pripovedovanje njegove ne odgovarja predvsem resnici. Prihajale in množile so se pritožbe stranknih pristajev, da se njegova organizacija giblje v napačni smeri, neodgovarjajoči programu in statutom stranke. Spopolnjevale so se vesti, da na stranknih zbiorih ne govori baš spoštljivo o vodilnih stranknih osebah.

Najenkrat je brez vednosti Akcijskega odbora sklical ustanovni strankni kongres za 7. oktobra v Ljubljano. Ne samo, da je bilo to proti statutom stranke, tudi je Akcijski odbor odgovoren za izvedbo strankine organizacije Glavnemu odboru v Beogradu, od katerega je to nalogo sprejel. Zato je bilo neobhodno potrebno, da Akcijski odbor še pred zborom ugotovi stanje strankine organizacije. V ta namen je naročil svojemu tajniku, da mu predloži zapisnik članov, prijavnice in sestavo odborov posameznih krajevnih in srezkih organizacij.

Tu pa se je plačani uslužbenec najenkrat napilnil v pozo komandanta. Odkloni je predložitev zahtevanega materiala, češ, to je sad njegovega dela, to je last njegovih organizacij, katerim je on za ta material odgovoren. Te njegove geste se ni smatralo resnim, ker se ni moglo misliti, da tiči v njem toliko neinvaleznosti, nedostojnosti, ne-

isto veika za Antona Podbevška. Vseled tega se nalaga vsem organizacijam NRS v Sloveniji, da pretrgajo z njima vsak stik in vsako občevanje.

Vsak član, odbornik, predsednik, kakor tudi vsak drug strankni funkcionar se poziva v imenu strankine discipline, da do prihodnjega zborovanja svoje organizacije neomajno vztraja na svojem mestu. Vsaki organizaciji se nalaga, da do tega časa ne sprejme nobene ostavke svojih funkcionarjev. Eventuelno podane ostavke se morajo takoj umakniti. Vsako zborovanje katerekoli organizacije se sme vršiti le v sporazumu z Akcijskim odborom. Vse organizacije dobe nadaljna navodila pismenim putem.

Naša stranka je stranka poštenosti, naša stranka je stranka pozitivnega vsvarajočega dela. Zato polaga težišče svojega delovanja na kvaliteto posameznih državljanov, odločno pa odklanja vsa moralno dvomljive eksistenice v svojih vrstah.

Iz neroda za narod!

Za Akcijski odbor NRS v Ljubljani:

Dr. Niko Županič, min. n. r.
predsednik.

Doslednost g. Štefanovića.

Doslednost globokodolnega gospoda Štefanovića prav jasno osvetljuje dogodi zadnjih dni. Dokler je pustil Akcijski odbor gospodu Štefanoviću proste roke, se je na vso moč zavzemal za velikega župana g. dr. Lukana, ko pa mu je radi njegovega »požrtvovalnega« in »idealnega« uradovanja stopil na prste, se je čez noč izpremenilo vse, kar je bilo poprej belo, v črno. Dočim je gospod Štefanović napisal pred nekaj tedni članek proti vsem, ki so napadali g. velikega župana, je potem, ko je videl, da ne more več ribariti v kalnem, sam najbesneje in najljuteje napadal istega funkcionarja. Kaj se pravi to? V Štefanovićevo terminologijo se to pravi: Jaz, Štefanović, sem pošten, edini idealni borec, brez hinavščine in brez vseh slabih lastnosti! Kdor pa se noče pokoriti meni, je vse, samo človek ne! — To bi bila kratka označba Štefanovićevega pojmovanja.

Toda, kaj bi govoril. Naj govori gospod Štefanović sam! Evo njegovega članka v Izveščiku!

Hribar in dr. Lukan.

»Predno preidemo na obdobje same, je važno, da ugotovimo dejstvo, da so bile vse te obdobje proti Hribarju in dr. Lukanu že preje v manjši obliki iznešene v »Jutrnem«, glasilu demokratske stranke, katero dejstvo nam jasno dokazuje najbližje sorodstvo vodstva »Orjuna« z demokracijo.

Poglejmo si natančneje in pretehtajmo objektivno, mirno in stvarno te obdobje take, kakor so bile iznešene, ne oziraje se na to, ali so one točne ali ne.

Ne oziraje se na to, da si je tedaj gospod Štefanović izposodil demokrate, približujemo ta članek v prvi vrsti zato, da bo javnost videla, kako hitro se menja Štefanovićevo prepričanje. Vsakemu so znani ostudni Štefanovićevi napadi na g. dr. Lukana v »Orjunu«, in te napade je napisal Štefanović samo par tednov pozneje, kakor je napisal sledeče:

»Dr. Lukan hodi na lov, dr. Lukan se je voziral kot še agrarne direkcije z državnim avtomobilom, jo, dr. Lukan si je držnil celo v dveh letih sprejeti 49 tisoč kron, mu po zakonu predpisanih dlet, za službeno potovanja v Beograd in po Sloveniji. Poslušajte to predrznost: dr. Lukan je v svoji predrznosti kupil za denar svoje soproje celo posestvo. Ali ne veste, da je bil dr. Lukan Nemcem vedno prilazen!

Grozno!!!

Ne oziraje se na to, da so te trditve njegovi lastni podrejeni uradniki odločno oporekali kot zaviljanje in natolcevanje, se vsa drznem vprašati:

Dovolite, ali naj pride dr. Lukan vprašati »Jutrnice«, ali naj pride, ako sme prevesti po zakonu mu določene dijete, ako porabi ta denar v letu in pitje, ali naj on vpraša in prosi pri vas, ako se sme voziti z avtomobilom, ki mu je bil razven v službi tudi v osebno uporabo dovoljen, ali naj vložil dr. Lukan pri Vas prošnjo, predno kupi za denar svoje soproje podjetje!

Vsakdo, ki misli z lastnimi možgani, naj vzame v roke tole Štefanovićevo pisanje in naj ga primerja z njegovim pisanjem pred kratkim. Kakšno mnenje si bo napravil o tem Štefanoviću, ki ga še sedaj ni sram, da hoče igrati »narodnega voditelja«. Prepričani smo, da se sodba o njem ne bo razlikovala niti pri dveh osebah!! — Toda še dalje piše isti gospodin:

»Ko so brali rudarji v Trbovljah, ki Lukana še kot okrajnega glavarja v Celju za časa stare Avstrije dobro poznajo, trditve, da je on nemški, kakor svojega uslužbenca radi skrajne nepokorščine, nezvestobe in neupravičenega žaljenja njegovih predpostavljajen takoj odpustiti.

Pikro je dirnilo Akcijski odbor, da se je stavilo temu človeku za njegovo nezasišano početje na razpolago glasilo tiste organizacije, za katero je baš ta odbor zlomil marsikatero kopije.

S hvaležnostjo je zasledoval Akcijski odbor glasila onih strank, ki so smatrala za nedostojno pisati o nezvestobi uslužbenca druge pol. stranke, ter so prepustila, da obračuna NRS sama z njim.

Da je pa baš glasilo slovenskih mladovov s slastjo zahlastalo po tem nečutenem primeru službene nezvestobe, nam osvetljuje tajno gonilno silo početja Emila Štefanovića.

Vsak poštenjak, ki čuti le trohico dostojnosti v sebi, se bo s studom odvrnil od njega.

Iz prosvetnega življenja.

REPERTOAR NARODNEGA GLEDALIŠČA V LJUBLJANI.

Drama:

Petek 12. oktobra. Kar hočete. Red E. Sobota 13. oktobra. Judit. Gostovanje Marjete Vere. Red A.

Opera:

Petek 12. oktobra. Evgenij Onjegin. Red F.

Sobota 13. oktobra. Novela od Stanca; Zapečateni. Red C.

— Evgenij Onjegin. Danes, v petek zvečer, točno ob pol 8. uri se poje v opernem gledališču prvkrat v tej sezoni Čajkovskega opera »Evgenij Onjegin«. Vloga Onjegina poje novoangajirani član dr. Aleksander Rigo, ki nastopi ta večer prvokrat v večji ulozi na našem odru. Dr. Rigo je banški Srb ter je študiral po končanih medicinskih študijah solopetje na Dunaju in nato tri leta v Neaplu. Njegov bariton je povsem liričnega značaja; pel je ulogo Onjegina v Gradcu, kjer je bil preje angažiran, vedno z najlepšim uspehom. Prvokrat je pel na našem odru Miho v Prodani nevesti, začetkom septembra t. l. Ulogo Filipjeve poje gđ. Ropasova, ki se je po parletnem presledku vrnila v ljubljansko opero. Ostale vloge so v istih rokah kakor minulo sezono: Tatjana poje gđ. Zikova, Olga gđ. Štigličeva, Larino ga. Smolenška, kneza Gremina Zathay, Lenskega g. Burja, Truqueta g. Mohorčič, Zareckega g. Šubelj in stotnika g. Perko. Predstava se vrši za red F.

Seja ljubljanskega občinskega sveta.

Ljubljana, četrtek, 11. oktobra.

Župan otvori sejo točno ob 6. uri, ugotavlja sklepčnost seje, imenuje za overovalca zapisnika obč. svet. gg. Orehka in dr. Rožiča.

Naznanila predsedstva.

Naša kraljica je rodila sina, ki bo po ustavi prestolonaslednik. Zastop mestne občine je ob tej priliki poslal brzojavne čestitke, dr. Stanovnik pa je osebno čestital pri pokrajinski upravi. Z viharim odobravanjem sprejeto. — Dne 7. maja 1922 je umrl v Pilecah častni občan mesta Ljubljane, prof. Pletersnik, ki si je pridobil za slovensko književnost in za vzgojo naše mladine velike zaslugе. V znak sožalja vstanejo navzoči na poziv g. župana s sedežev. Dalje poroča g. župan, da se je od 2. do 9. septembra vršil v Ljubljani velesejem in kongres »Zveze čehoslovških mest v Pragi«. Oben priridev se je župan udeležil. — Mestna občina Chrudim se je zahvalila mestni občini Ljubljani za sprejem in oskrbo spomenika Ressa, ki je občan Chrudimski. — Dalje se je zahvalilo »Udrženje jugoslovenskega učitelstva« za prepušitev mestne zborovalne dvorane. — »Slov. zidarski in tesarski društvo« je došlo ob priliki proslave 25letnega obstoja 500 Din podpore in se toplo zahvaljuje. — Ob priliki preimenovanja ljublj. ulice se je imenovala ena ulica tudi Švabičeva ulica. — Gosp. podpolkovnik Švabič se zahvali za to pozornost. — Obč. svet. Kremžar se je zaradi prevelike zaposlenosti odpovedal mestu obč. svetnika, brez opravičila pa sta izstopila iz občinskega sveta svet. Josip Vidmar in dr. Breclj.

Zadeva mestnega avtomobila.

Obč. svetnik Jeglič je pozval g. župana, da pojasni zadevo g. Pirca z mestnim avtomobilom, o kateri se mnogo govori in piše. Župan pove nato, da je vzel g. Pirc dne 23. sept. mestni avtomobil brez njegove dovoljenja iz mestne garaže in ga vpo- trebil za privatno vožnjo. Župan je uvedel tozadevno preiskavo, pri kateri so bili kot izvedenci g. Cesar, Fortič in Novak, ki so ugotovili zunanje poškodbe v višini 5 do 6250 Din in notranje poškodbe do 3000 Din. G. Pirc se je zavezal, da vso to škodo povrne.

Svet. Pirc prizna svojo samovoljnost in se zaveže, da bo plačal vso škodo. Vzel je voz brez dovoljenja, toda le kot načelnik mestnih voženj, misleč, da je za to kot tak upravičen. Polaga pa mandat stranki in se bo ukončil njenemu ukrepu. Škoda mestna občina ne bo imela. — V imenu kluba neodvisne delavske stranke je poudarjal dr. Lemež, da je njegova stranka proti vsem privatnim vožnjam z mestnimi vozili. Pripominja pa, da so se vršile že tudi pod prejšnjim demokratskim režimom privatne vožnje z mestnimi konji.

Ta izjava je vzbudila velik hrup med opozicijo in dr. Ravnihar je glasno pozval govornika, da naj navede za svojo trditev tudi dokaze. Čuli so se klic: Nikdar! Dokazitelj imena na dan!

Kaj pa je bilo s konjem?

G. župan je pojasnil glede »konja«, da je obotel svoječasno eden mestnih konj boljše pasme, to je bil vsled pretežke vprege in morda prehitre vožnje. Na predlog predgovornikov bo ugotovilo mestno knjigovodstvo vse slučaje samovoljne uporabe mestnih vozil (v kolikor se to pač da) in bodo dotični, ki so to zagrešili, plačali vse stroške.

Obč. svet. Turk je pojasnil, da mesto takrat še ni imelo lastnih konj. Edino župan g. dr. Tavčar je imel dva konja, ki pa sta bila njegova last in jih je vpo- treboval tudi za svoje službene vožnje kot župan. S tem je bila ta zadeva rešena.

Dolgovni mestne občine.

Ker so se žule zadnji čas razne netočne vesti o mestnih dolgovih, posebno o dolgu pri Mestni hranilnici, je podal g. župan tole

Pojasnili javnosti:

Razun ca. 2 milijonov kron starega dolga pri državi, sedanjih hipotekarni banki, ima mestna občina vse svoje dolgeve izključno pri Mestni hranilnici ljubljanski. Dolgove delim v one, ki so bili sklenjeni do spomlad 1921 ter v one, ki so nastali na podlagi sklepov, odkar sem jaz prevzel županske posle. Prvih dolgov je za 10.112.868.13 Din. V tej vsoti sta kredita po 5 milijonov Din za tlakovanje in 750.000 Din za zgradbo prve hiše na Prulah. Prvi kredit po 5 milijonov Din je bil dovoljen na podlagi sklepa občinskega sveta z dne 15. februarja 1921 za popravilo in razširjenje mestnih podjetij, to je klavnice, plinarne, mestne električne železnice, ustanovitve mestne ledarne, poprave mestnih cest in ulic, za tlakovanje javnih trgov in ulic, za izpopolnitev mestne kanalizacije. Glede na to, da posojilo po 5 milijonov Din v vse navedene namene nikakor ni zadoščalo, je sklenil občinski svet dne 30. marca 1922 porabiti posojilo po 5 milijonov Din izključno za restavracijo mestnih cest in ulic ter izpopolnitev cestnih kanalov. Ta sklep je pokrajinska uprava odobrila z odlokom z dne 11. avgusta 1922. S tem denarjem se je tlakovalo nekaj ulic ter popravilo nekaj trobojarjev. Z drugim posojilom po 750.000 Din, ki je pa moralo biti dvignjeno za 150.000 Din, se je zgradila prva stanovanjska hiša na Prulah. Pod mojim županovanjem so bili storjeni sklepi za najetje sledečih posojil:

Za razširjenje mestne ubožnice v Japjevi ulici 1.250.000 Din, za mestno brizgalno 390.000, za drugo stanovanjsko hišo na Prulah in prvo stanovanjsko hišo za Bežigradom 2.500.000, za hišo mestnega dohodarstvenega urada na Dunajski cesti 2.500.000, za drugo stanovanjsko hišo za Bežigradom 2.000.000, za popravilo plinarne 950.000, za nakup hiše Satec Na stolbi 50.000, za vodovodno omrežje 1.000.000, za mestno zastavilnico 400.000, za mestno kopališče ob Ljubljani 1.500.000, skupaj 12.540.000 Din. Mestna hranilnica je dovolila mestni občini ljubljanski vseh kreditov skupaj za 20.540.090 Din, od kojih dovoljenih kreditov je mestna občina dvignila pri Mestni hranilnici 20.800.815.29 Din. V vsoti dovoljenih kreditov sta še 1.000.000 Din za kritje proračunskega primanjkljaja v letu 1921 ter aprovi- začnega kredita v znesku 1.000.000 Din. Mestna občina ima torej dolgov 10.112.868.13 ter 12.540.000 Din, skupaj 22.652.868.13 Din. Poleg tega ima mestna občina dovoljenih a nezabljenih kreditov in sicer: za mestni požarni zavod 2.000.000 Din, za napravo

nove klavnice in hladilnice 15.000.000 Din. Za ta podjetja, kakor tudi za novo električno centralo, ki jo Ljubljana nujno potrebuje, si namerava mestna občina preskrbeti inozemsko posojilo v zlati valuti ter se že vrše tozadevna pogajanja. Glede Mestne hranilnice ljubljanske si dovoljujem samo pripomniti, da je najtrdnjši zavod, ker garantira za njene vloge mestna občina ljubljanska z vsem svojim premoženjem, ki kresga gotovo milijardo kron ter z vso svojo davčno močjo.

Mestni delavci in katoliški shod.

V imenu neodvisne delavske stranke je prošil dr. Lemež za sledečo pojasnilo: Ob priliki katoliškega shoda v Ljubljani je izročil župan g. Perič županske posle podžupanu dr. Stanovniku. Mestni delavci so se takrat zaposlili na telovadščici »Stadion«, kjer se je vporabljal tudi mestni bager. Prosi, da se tudi ta zadeva natančno preišče. G. župan je odgovoril, da so znašali tozadevni stroški 6000 Din in da zahtevajo pridržati tozadevne račune, katere hočejo poravnati. Dr. Stanovnik je pojasnil, da je prošil takrat pripravljani odbor shoda, za okrasitev hiš, ulic in cest in da se razobesijo zastave. Za pravočasno dokončanje del na Stadionu so dobili tudi mestne delavce, ki pa niso delali na mestne stroške, marveč izrecno na račun stav- bene zadruge »Stadion«. Tudi električna razsvetljava se je tam vpeljala in tudi ta se bo plačala, kakor hitro predloži občina tozadevni račun, kakor je to napravila tudi pri drugih podobnih prilikah kot pri vse- sokolskem zletu itd. Obč. svet se je s temi pojasnili zadovoljil in tudi ta zadeva je bila končno mirno končana.

Samouprava mestne občine ljubljanske.

Obč. svet. Čelešnik je vložil z ozirom na vesti, k se širijo glede odprave avtonomije avtonomnih mest Ljubljane in Zagreba mnen pred, še predno se preide na dnevni red. Nujnost je bila sprejeta, naka je prebral sledečo izjavo in protest glede ohranitve mestne avtonomije s sledečim predlogom: Občinski svet skleni:

1. da je prenehati z vsakršnim varu- vom s strani države nad občinami, dokler vrše zakone, in razširiti njih pravice samo- odločbe in samouprave.

2. Da je omejiti državno nadzorstvo le na pravico razveljavljanja protizakonitih upravnih ukrepov ter uvesti obenem mož- nost, da se zakonitost upravnih poslov ugo- tavlja rednim sodnim putem.

O tej izjavi se je vnela živahna de- bata.

Dr. Lemež, da se pridružuje tej iz- javi v polnem obsegu že iz bistvenega sta- lišča svoje stranke, ki se ne da izkoristiti od nikogar.

Dr. Ravnikar prizna, da je ta pro- testna izjava enotna enunciacija celega občinskega sveta. Vendar pa za enkrat ne moremo glasovati za ta predlog, ker nismo sodelovali pri sestavi te izjave, je ne po- znamo zadostno in ne moremo podčrtati smrtar, da so ti strahovi le časopisne ve- sti in bi bile vse tozadevne resolucije le prazen plusk v vodo. Občinski svet deluje že od meseca marca in bo moral vendar skrbet za uzakonjenje avtonomnih mestnih pravic v smislu ustave. Zakaj mestna ob- čina tega še ni storila? Odločno pa izjav- ljam, da smo za avtonomijo mesta in jo bomo vedno zvesto varovali.

Obč. svet. Tavčar je izjavil, da je tudi njegova stranka v blstvu za ohranitev mestne avtonomije, glasovanja pa se ne bo udeležila, ker se je opozicijo pri sestavi in sodelovanju popolnoma brisrskalo.

Obč. svet. Rupnik je omenil, da so ravno oni, ki najbolj rohne proti brisrkan- ju, vršili sami to prakso pri stanovanj- sko-gradbenem odseku. Vnela se je živah- na debata o gradb. stavb, posebno o 65 ljub- ljanskih milijonarjih, katere se je pozivalo, da grade stavbe, ki pa so se izgovorili, da nimajo za to denarja.

Na predlog prof. Vidmarja se je preložila ta resolucija na prihodnjo sejo in se je obenem tudi določilo, da se vrši na- daljevanje vse občinskega sveta jutri, v petek, ob 6. uri zvečer, nakar je župan se- jo zaključil.

Iz boljševiške Rusije.

VOJAŠKE PRIPRAVE.

Boljševiki koncentrirajo svoje čete na poljski mej. Vitebsk, Smolensk, Žmerinka so natrpani vojaki. Vlakti ne prevažajo v tej smeri ničesar drugega, kakor vojaštvo in municijo. Pri Petro- gradu so se vršili veliki manevri, kjer je igrala glavno vlogo aviatika.

PRILJUBLJENOST BOLJŠEVIŠKIH AGENTOV.

Angorska vlada, v čije oblasti je se- danj prišel Carigrad, ni dovolila izkra- nja boljševiškim agentom, ki so dobili nalogo, da skrbijo za povratek ruskih beguncev v domovino. Prepoved je bila izdana zato, ker agenti niso imeli vizu- mov turških konzulov v Rusiji. Toda angorska vlada je že poprej prepove- dala angorskim zastopnikom v Rusiji, izdati viza boljševiškim agentom.

ODPOR PROTI BOLJŠEVIŠKIM AGENTOM.

Dopisnik »Echo de Paris« S. Hesin, javlja iz Stokholma, da se je stanje ru- skega delavstva poostilo. Brezposelnih je 12.000 oseb. Med delavstvom se vrši živa agitacija proti komunističnim vodi- teljem. Te agitacije se udeležujejo tudi nekateri ugledni komunisti. Največje ogroženje vzbujajo ogromni stroški sov- jetskih komisarjev. Radek in njegovi tovariši, ki so bili poslani v inozemstvo, dobivajo po 300 zlatih rubljev na dan. Neka komunistka je plačala ob svojem povratku v Rusijo preko 2000 zlatih rubljev carine samo za svoja toaletta.

Dnevne novosti.

— **Akademija dobrovoljcev.** 13. t. m. ob 8. uri zvečer se vrši v veliki dvorani hotela »Union« akademija dobrovoljcev s sodelovanjem članov naše opere gg. Lovsetova, Šimenca, Betetta, Dane Gošle Koblerjeve, Neffata, ter pevskega društva »Ljubljanski Zvon«. Z ozirom na humanitarne cilje prireditve, da se materijalno pripomore onim, ki so kot prvi pionirji prajajočega se jugoslovenstva v temnih dnevih nemškega robstva postavili na kocko življenje svojih dragih in svoje, da pomagajo streti z lastno krvjo nemškega valpeta, ob kateri prihrli je mnogo od njih pustilo življenje za naša krvavih dobruških poljanah makedonskih in italijanskih strminah, pričakuje obilnega poseta od strani narodnega občinstva, ki bo s tem svojim posetom tudi počastilo spomin tistih, ki leže kot borci za našo doseženo svobodo po različnih evropskih bojiščih daleč od svojcev. Slednjič bo občinstvo z gnutno podporo onih, ki so tvegali za našo svobodo vse, istim dalo še daljnega poguma v delu, ki ga vrše naš dobrovoljni, delo za udržitven narodnega in državnega edinstva, za razvijanje državne zavesti v ljubezni do domovine, za kulturno vzgajanje naroda in za popolno osvoboditev še neosvobojenih bratov onstran meja.

— **Politični, ekonomski in finančni tečaj v Beogradu.** Nekateri beograjski univerzitetni profesorji bodo tokom zimskega semestra otvorili brezplačne poučne tečaje po pogledu pariskih profesorjev. Predavali bodo o diplomaciji, novinarstvu, ekonomiji in višji trgovinski matematiki.

— **Premestitev ministrstva za vere.** Ministrstvo za vere se je preselilo iz dosedanjih prostorov v Krunsko ulico št. 40. V tem poslopiu, ki je precej veliko, bodo namestili vsi oddelki tega ministrstva.

— **Izprememba voznega reda na železnicah.** Prometno ministrstvo je te dni sklicalo konferenco, na katero so bili pozvani ravnatelji železniških direktij. Razpravljali so, kako bi bilo treba premeniti vozni red z ozirom na to, da je bivša južna železnica podzavljena.

— **Neresnične vesti o prometnih omejilih.** Nekaj zabregaški list je priobčil poročilo o prometnih omejitvah na progah državnih železnic. Ker je povzročila ta vest radi svoje nejasnosti veliko razburjenje, sporoča inspektorat državnih železnic, da niso bile razven malih lokalnih omejitev uvedene ne na progah državnih železnic, ne na progah državne uprave Južne železnice nikake prometne omejitve in se slejko prej sprejema blago vsake vrste brez izjeme. Ustavljeno so re reekspedicije na vseh postajah od dne 1. oktobra 1923 do 1. marca 1924. Če bi postalo potrebno, bi sicer se omejili sprejem za blago, navedeno v skupinah I. in II., ker pa danes te potrebe ni, se sprejema blago neomejeno.

— **Zatvoritev pomožne pošte Poljanice.** V področju pošte Toplice pri Novem mestu se zatvoril s 15. septembrom t. l. pomožna pošta Poljanica. V Poljanicah je uvedena dostava pošiljk na dom po selskem pismonosli.

— **Spremenjen pravilnik o štipendijah.** Prosvečno ministrstvo je dobilo, da morajo dobiti celo štipendijo oni dijaki, kolih starši ne plačujejo več kakor 20 Din direktnega davka; polovico štipendije pa oni, kolih starši plačujejo manj kakor 40 Din direktnega davka.

— **Državni uradniki iz Dalmacije so se obrnili na vlado s prošnjo,** da bi postavila mesta Split, Šibenik, Dubrovnik in Koror v prvi razred draginskih doklad, ker so ta mesta ena najdražjih mest v državi.

— **Novi kolekti.** Uprava državnih narodnih po dobočila posebno komisijo, ki bo izdelala nove vrste kolektov. V to komisijo se bodo sprejemali tudi stari vpokojeni uradniki.

— **Invalidske znamke.** Ministrski svet je sklenil, da izda invalidskemu združenju 500 tisoč znamk, katere bo do invalidi gotove dni začetkom novembra prodajali občinstvu. Izkupiček je namenjen za zboljšanje položaja invalidov.

— **Nov zemljevid za srednje šole.** V geografskem inštitutu na Dunaju se pripravila nova izdaja atlasa za naše srednje šole. Načrt je napravil beograjski univerzitetni profesor dr. Jovan Cvijič. S to izdajo bo gotovo mnogo pomagano učeči se mladini. Ravno geografsko polje, ki se je z ozirom na meje po svetovni vojni toliko izpremenilo, je pogrešalo novih učnih pripomočkov.

— **Predavanja o telesni vzgoji mladine.** Profesor Vilande, katerega je poslalo mednarodno društvo »Rdečega križa« v Beograd, je v ponedeljek začel s svojimi predavanji in praktičnim izvajanjem mladinskih iger v ljudski šoli pri Saborni cerkvi. V razgovoru z raznimi osebnostmi našega »Rdečega križa« je izjavil, da je le v Belgiji opazil toliko zanimanja za telesno vzgojo mladine kakor pri nas. Predavanja in igre se vrše vsak dan od 8.—5. ure popoldne.

— **Narodni guslar Perunović potuje v Ameriko.** Znan narodni guslar Perunović je podal ostavko na državno službo, ki je sprejeta. G. Perunović bo odpotoval v Ameriko, kjer bo obiskal vse jugoslovenske kolonije, kar je nameraval storiti že leta 1914, pa mu zaradi vojne ni bilo mogoče.

— **Jugoslovenska Matica.** Podružnica Jugoslovenske Matice v Rušah pri Mariboru nabrala prilikom povslega lova pri sv. Anehu Din 200. Šolsko vodstvo, Kostitvica nakazalo iz izkupitka šolske prireditve Din 62.50. Telefonsko in brzojavno ravnanstvo v Ljubljani Din 25. — Živel darovalci!

— **Gostilničarski kongres na Sušaku.** Dne 16. in 17. oktobra priredijo na Sušaku Zveza gostilničarskih zadrug za Hrvatsko in Medjimurje v Zagrebu, Osrednja Zveza gostilničarskih zadrug za Slovenijo v Ljubljani in Zveza gostilničarskih zadrug za slovensko Štajersko v Celju VII. gostilničarski kongres. Na kongresu bodo razpravljali o raznih strokovnih vprašanjih, kakor o reformi gostilničarstva na podlagi izenačenja obrtnega zakona, o ustanovitvi samostojnih gostilničarskih zbornic, o zakonskih reformi novih taks in pristojbin, o strokovnih šolah, o vprašanju izključnega prava gostilničarstva za točenje alkoholnih pijač, o tujskem prometu itd. Na kongres se vabijo vsi člani omenjenih zadrug.

— **Škriatica v Zagrebu in Leskovcu.** Zadnje dni se je za po več mestih v naši državi znatno razširila škriatica. O več slučajih poročajo iz Zagreba. V Leskovcu se je pa tako razširila po vsem mestu, da so kar stanivalci celih ulic naenkrat oboleli.

— **Okružen vodnjak na žel. postaji v Subotici.** Vodja subotičke bakterijološke postaje je ugotovil, da je vodnjak na kolodvoru v Subotici okružen s tifusovimi bacili. Ravno to so ugotovili tudi pri mnogih drugih vodnjakih v Subotici. Tako je skoro celo mesto brez zdrave vode.

— **Volkovi v Ogulinu.** Zadnje dni se je volčja zalega pojavila v neposredni bližini Ogulina in raztrgala večje število koz in ovac. Ljudstvo s strahom pričakuje zime, ko so volkovi že zdaj prišli v vasi, kaj bo pa šele v snegu in mrazu!

— **Ponarejanje diplom.** Na Dunaju je neka družba začela izdajati ponarejene diplome beograjske trgovske akademije. Kmalu po otvoritvi dela so jo pa policijski organi aretirali. Ker je pa nabrže nekaj dobro ponarejenih diplom prišlo med svet, bo uprava trgovske akademije vse novejšje diplome, ki jih je izdala, verificirala.

— **Lovljenje rib z dinamitom.** Ministrstvo poljoprivrede in vode je izdalo strogo odredbo, katere prepoveduje loviti ribe z dinamitom in pikritom in s tem z eksplozivnimi snovmi, pri čemur pogosto valed hudega značnega pritiska ves ribji narod. Naredba velja za morje in za reke in potoke sploh. Politične oblasti so dobile potrebna navodila, da se te vrste krivice kar najožje kaznuje.

— **Bozna, dožela železniških nesreč.** Zadnje dni se je zopet pričela železniška nesreča. Na prvi postaji za Sarajevom, na Alipašinem Mostu. Osebnik vlak, ki je zavozil v postajo, je zadel ob nekaj tovornih voz, ki niso stali na pravem tiru. Le previdnostni strojevodje se je zadržal, da ni bilo smrtnih žrtev. Osem oseb je bilo ranjenih.

— **Smrtna kazen.** Pri okrožnem sodišču v Mostaru je bil obsojen na smrt Krsta Bašnić, ki je pred nekaj meseci ustrelil spečega Agana Hacıća.

— **Za Malgajev spomenik v Guštanju** je odbor prejel sledeče nadaljnjee zneske: od gg. nabiralcev: Brigita Jurač, Kotlje, Din 200; Tončka Skarletova, Skarčina Din 10; dr. Albin Blasič, Čakovce, Din 585; dr. Ant. Hrovat, Ormož, Din 215; Ant. Sovre, Ptui, Din 81; Ljudomil Nabergol, Boh. Bistrica, Din 310; Franc Ratej, Holmec, Din 46. — Prej Din 5.904.25, sedaj Din 1.447.—, skupaj Din 7.351.25.—. Odbor za Malgajev spomenik v Guštanju izreka ceni, darovalcem najiskrenejšo zahvalo in se priporoča ostalim nabiralcem.

— **Manifestacija vajencev za otvoritev obrtno-nadaljevalnih šol v Ljubljani.** Včeraj po zaključku javne seje občinskega sveta, je sprejel G. župan v navzočnosti občinskih svetovalcev in častniških poročevalcev v posvetovalnihi mestnega magistrata deputacije vajencev za otvoritev obrtno-nadaljevalnih šol v Sloveniji. Trije vajenci so prosili G. župana, da uporabi ves svoj vpliv, da se te nujno potrebne šole v Ljubljani zopet otvorijo. G. župan je deputacijo prijazno pozdravil, izrekel veselje, da je naša mladina sama toliko zavedna, obljubil pomoč in odredil, da poljsni zadevo manifestantom iz balkona magistratne dvorane obč. svetnik Celešnik, ki je imel tozadeven referat že pripravljen za sejo občinskega sveta. G. Celešnik je nato povedal številni množici vajencev, ki se je zbrala na trgu, da se bo skušalo na vsak način doseči otvoritev teh šol. — V istem smislu sta se izjavila tudi obč. svet. dr. Božič in obč. svet. Tavčar, nakar so se manifestanti mirno razšli.

— **Štrajk čevljarških pomočnikov.** Načelstvo čevljarške zadruge sporoča: Štrajk čevljarških pomočnikov v Ljubljani je izbruhnil nenadoma in brez premisleka, to pa radi tega, ker čevljarški mojstri niso mogli ugoditi takim pretiranim zahtevam pomočnikov, ki bi znatno podražili vse vrste čevljarških izdelkov. Radi tega prošlo mojstri svoje ceni, naročnike, da malo potrpijo s svojimi potrebščinami, dokler traja stavka. Objednem naznanja zadruga svojim članom, da bodo tozadevni sestanki, ki se vrši v nedeljo, t. j. 14. t. m. ob 10. uri popoldne pri Mraku, Rimska cesta. Katerega stvar zanima, naj se gotovo udeleži sestanka. — Načelstvo.

— **Poskusen rop.** Predvčerašnjem dopoldne okoli poldesete ure je prišel v čevljarško delavnico Dermastija na Poljanski cesti visok, črno oblečen čeden človek s postrženimi brki. V delavnici je bila slučajno navzoča samo gospodarjeva žena. Mož je sunil ženo brez besede v kot in porabil par čevljev, ki so bili na mizi. K sreči je stopil v delavnico, ravno ko je hotel neznanec oditi, neki vojak, katerega se je lopov tako prestrašil, da je pustil čevlje in hitro pobegnil in se skril brčkone kje v kaki sosedni veži.

— **Razne nezgode.** Pri sekaniu dreves v gozdu se je vsekval v desno nogo delavec Matevž Branišelj iz Dolnjevasi pri Cerklju. — France Tomšič, čevljarški mojster iz Tachna je tako nesrečno padel, da si je zlomil desno roko. — V trgovini Zalta-Zilič na Dunajski cesti je vrzel tamkajšnji uslužbenec mimoidoči ženi kovača, Ani Bida iz Bukovce ca 20 kg štukovine na glavo. Zadržala je težke notranje poškodbe, vsled česar so jo morali pripeljati v bolnico.

— **V Podložju je vilmil neznan tat v stanovanje pos. Matevža Tomina** in odnesel 3 moške obleke, 2 srebrni uri, žensko žopo, 2 krili ter 71 srebrnih kron v skupni vrednosti do 3000 Din.

— **V Pod Felahu na Kaplji** je bilo ukraden pos. Francu Kozjeku 300 Din gotovine, nekaj obleke, perila in živil.

— **Sumljiva najdba.** Na obrežju Savinje pod železniškim mostom v bližini Zidanega mosta se je našla črna usnjata denarnica, v kateri je bilo nekaj nemškega papirnatega denarja. Dalje sta v denarici 2 dokumenta in sicer na ime Jakob Maur izdana od vikarijskega urada v Grahovem na Primorskem in pa pet italijanskih pobotnic na ime Franc Strukelj. Denarnico je ukradel brčkone kak žepar potniku v vlaknu, jo izpraznil in vrge v vodo. Lastnik naj se zglast na pol. rava. v Ljubljani.

— **Pobegnil** je od komande ljub. vojnog okruza redov bolničarske čete Vrbaske div. oblasti v Banjaluki 21-letni Dušan Dekleva, rodom iz Ljubljane.

— **Izgnana** je iz naše države za nedoločen čas radi goljufije, vlačugarstva in tajne prostitucije 38-letna služkinja Klara Bizjak, roj. v Güssu pri Ljubnem na Gor. Avstrijskem, pristojna v Otlico pri Gorici.

— **Nezvest mož.** Neki Stevo Čilič se je pred dobrim letom povrnil iz Rusije v rodno vas Baja v Baranji. S seboj je pripeljal svojo ženo, 18-letno Kusinjo Kanjo in tri mesece starega otroka. Ker v domačem kraju kot težak ni dobil dea, je odšel v Beograd. Tu je živel celo leto, služil prav dobro, do 150 dinarjev dnevno. Svojo ženo pa je med tem popolnoma pozabil. Ker celo leto ni dobila nobenega klica od svojega moža, je šla ta dni v Beograd, da bi ga poiskala. Na policiji so ji šli na roko in kmalu je neki detektiv ugotovil, da se je nezvesti mož ravno tisto jutro po rim-kat. obredu poročil z neko Čehljuro Ruzic Schneebberger.

— **Celjske novosti.** Smrtna kosa. Umrl je čevljarški mojster in hišni posestnik v Gosposki ulici g. Ivan Bernc v 58. letu starosti. V bolnišnici pa je umrl čevljarški mojster Ivan Kač. — Cenejšega mesa se zadnje dni v Celju ni dobilo in se je drugo meso prodajalo na stojnicah po 20 Din. Sedaj so zopet došli transporti živine in se meso zopet seka po 15 Din kilogram. Da je tega mesa par dni manjkalo, je bil edino vzrok ta, da transport živine ni pravočasno došel. — Uradni dan trgovske in obrtniške zbornice v Celju z dne 16. oktobra se radi uradne zadeve preloži na dan 23. oktobra. Prihodnji uradni dnevi ostanjejo v veljavi kakor doslej. — Stanovanjska in stavbena zadruga v Celju ima svoj redni občni zbor v četrtek dne 18. oktobra t. l. ob pol 20. uri zvečer v restavraciji Narodnega doma. — Francoski pouk, drugi tečaj, se vrši ob torkih in petkih od 6. do 7. ure v moščanski šoli.

— **Mariborske novosti.** V sredo dopoldne se je vršila v vojašnici vojvode Mišića zapisreaga novih gojencev artilerijske podčastniške šole. — V občinski zastop pride namesto dr. Vladimira Serneca kot zastopnik JDS dr. Franjo Rosina, za mestni šolski svet pa je stranka določila namesto pokojnika ravnatelja moškega učiteljskega Franja Voglarja. — Darovi, nabrani za Centralno akademsko menzo v Zagrebu znašajo skupno 3300 Din. — Zdenka F. iz Zagreba je, dasiravno brez stalnega bivališča v Mariboru, vendarje živele zelo razkošno, k čemur so ji pripomogli dnevno drugi kavalirji. Ko pa je te dni prišla k nekemu brivcu in si dala umiti glavo, je pričela nagovarjati pomočnico, naj gre z njo v Zagreb, da ji bo v nekem zavodu preskrbela izborno mesto, kjer bo le malo delala, pa zelo veliko zaslužila. Zaradi tega vabila je policija Zdenko aretirala. Ker je bila bolna, so jo spravili v bolnišnico, nato pa pride pred sodišče zaradi zvođnilstva. — V žitnico in v klet trgovca Filipa v Ljutomeru je bilo dne 12. avgusta v 10.15. Oročništvo je v vionice izsledilo in jih izročilo sodišču. Pri razpravi dne 10. t. mes. so bili vionilci obsojeni, in sicer Anton Pukiš na 10, njegov brat Ivan na šest, Roman Gregorinčič na šest in Ferdinand Holz na osem mesecev težke ječe. — Družina Šuš v Rušah se je dne 6. avgusta t. l. selila v drugo stanovanje. Med tem pa, ko je bila Katarina Šuš zaposlena za nakladanem pohištva in ni mogla dovolj paziti na svojo 15 mesecev staro otročičko, ki se je igral ob cesti, je pripeljal po stranski poti, ki vodi na glavno cesto, hlapec Muršec, uslužben v tovarni za dušik, s konjem voz gnoj. Po njegovi nepazljivosti je konj stopil v otroku na glavo in mu je zdobil, tako, da je bil otrok takoj mrtev. Hlapec, kakor tudi mati sta se morala sedaj zaradi svoje zaničnosti zagovarjati pred sodiščem. Muršec je bil obsojen na šest tednov strogega zapora, otrokova mati pa je bila oproščena, ker je sodišče uvaževalo okolnosti, da je bila s selitvenim delom tako zaposlena, da je ne zadene na nesreči nikaka krivda.

— **Ptujske novosti.** Kakor znano, se je v ponedeljek dne 8. t. m. vršil občni zbor tukajšnjega športnega kluba (SKP), na katerem je bil izvoljen za predsednika tuk. pek g. Fürtner, mož, ki je pri zadnjih skupščinskih volitvah kandidiral na listi nemškogospodarske stranke. Zgodilo se je, kar smo že zdavnaj pričakovali: sporni klub se je udel nemškemu vplivu ter postal orodje tukajšnjih Nemcev. Že precej časa smo bili prepričani, da SKP nikakor ni več »mednarodno« društvo, kar se pa je dosedaj še vselej pobijalo od strani dosedanjih družinskih funkcionarjev! Ali bodo tudi novozvoljeni odborniki imeli poguma trdit isto? Povsod se pri nas opaža, da se Nemci vrtajo v ospredje in da si z mrzlično naglico pripravljajo tla za bodoče občinske volitve, od katerih upajo, da jim bodo vrnilo občinsko krmilo v njihove roke. Mi smo istega mnenja, toda le za slučaj, da bo našim Slovencem zopet veljalo več strankarstvo kakor narodni ponos! Nadejamo se pa upravičeno, da smo se po dolgotrajnih in mnogobrojnih izkušnjah vendar enkrat spametovali in da bo vsled tega brez velikih težav prišlo do pametnega kompromisa med tukajšnjimi narodnimi strankami, do kompromisa, ki bo ohranil našemu mestu slovensko lice za večne čase! Sloja bice poraz vragu!

— **Podoficirji naše garnizije** prirede dne 13. oktobra t. l. ob 7. uri zvečer vinskih trgovcev v vseh prostorih gostilne »Novi svet«; svirala bo vojaška tamburaška godba. — V četrtek dne 18. oktobra t. l. se vrši v dvorani glasbene šole koncert, pri katerem nastopata ga Brandlova, virtuoziinja na gosli, in g. Ličar, virtuoza na glasovirju. — Dramatično društvo v Ptuj pripravi v nedeljo dne 14. t. mes. ob 3. uri popoldne in v ponedeljek dne 15. t. m. ob 8. uri zvečer veselico »Stari grehi«. Predprijava vstopnic se vrši v trgovini Senčar-Vaypotic.

— **Opozorilo.** Tovarna čevljev Peter Kozina & Co., je izdalo znižala dosedanje cene v vseh svojih detajlnih trgovinah. P. n. občinstvo naj se v lastnem interesu posluži te prilike.

— **500 lepih dobikov,** med temi pet glavnih, je že pripravljeno za tombolo volnih invalidov, ki se vrši dne 14. oktobra t. l. na glavnem trgu. Dobitki se še vedno množijo, in bo ta tombola prekašala vse dosedanje, ki so se vršile v Mariboru. Ker je rok jako kratek, naj nikdo ne zamudi ugodne prilike, si nabavi v pravem času karte (sročke), ki se dobe komad po 3 Din pri gosp. Zlata Brišnik v Slovenski ulici, in v vseh trafikah. Svira vojaška godba.

— **Tombola zveze bivših sal. gojencev** je častno končala. Glasom četrtega zapisnika finančne kontrole, je odločil žreb kolo gospici Klemenčič Mariji, Vodnat 78; vagon premoga gosp. Mariji Špur, Celje, na okoli 1; saboj sladkorja gosp. Selmi

Kürner, St. Vid nad Ljubljano 47; blago za moško obleko gosp. Suštar Ivanu, Ljubljana, Poljanska cesta 41; blago za žensko obleko gosp. Ernestu Samobor v Mariboru (priglasen potom I. del. društva). Dva činka izmed tridesetih, dasi strankama nanznjena, sta še nedvignjena. Tablice, izročene varstvu odbora niso zadele, razven one kvaterne, katero smo obvestili in so jo dvignili. — Vsem darovalcem dobikov, vsem, ki so prisostvovali, oddajali in kupovali tablice zavestno podpirajoč mladinski dom v svojem težkem začetku, klife prisrčen — »Bog plači« — hvaležno udani odbor.

— **Jahač brez glave.** III. del grandioznega filma, ki ga predvalja kino »Tivoli«, se stopnjuje v nenavadni napetosti. Harry Piel briljira, Hedela Vernon nič manj, režija in oprema filma pa tvorita višek umetnosti v inscenaciji. Cela epoha — na vrsto prideta še IV. in V. del — je atrakcija v pravem pomenu besede.

Novosti iz Primorske.

— **Gentiljeva doslednost.** Ko je sedanjí naučni minister leta 1919 v Trstu vodil pedagogični tečaj za slovenske in italijanske učitelje v novih pokrajinah, je med drugim izrekel tudi take stavke: Vzgoja ne bo imela nobenega uspeha, ako se učenci in učitelj ne struje v eno bitje, t. j. ako se svoboda gojenja ne zlije s svobodo učitelja, v novo svobodo. Ako pa zdaj pogledamo njegovo šolsko reformo, vidimo, da stoji ta z njegovo izrazo, ki jo je govoril, v diametralnem nasprotju. Njegovi odloki spravljajo slovenske otroke v najhujšo duševno sužnost. Mogoče smatra Gentili za svobodo to, da se učenec in učitelj sploh ne razumeta.

— **Onemogočitev slov. šole v Šklednju.** Na slov. ljudski šoli v Šklednju se je začetkom leta vpisalo 68 otrok v I. razred in pouk se je v slovenskem jeziku začel. Dne 9. t. m. dopoldne pa je prišel v razred neki učitelj italijanske šole in povedal učitelju Slovencu, da morajo takoj vsi otroci z njim, kjer se bodo skupno z italijanskimi otroci poučevali v laškem jeziku. Na ugovor slovenskega učitelja je Italijan odgovoril, da je pri razred italijanski, po vojaško otroke pogljal na prosto, tu jih postavil v vrsto po dva in dva in jih odpeljal.

— **Sokolski vestnik.** Sokolsko društvo Ljubljana II. vabi svoje člane in članice k prijateljskemu sestanku, ki se vrši v soboto dne 13. t. m. ob 8. uri zvečer v restavraciji Mrak na Rimski cesti.

— **Iz društvenega življenja.** Udruženje tobač. h trafikantov v Sloveniji poziva vse tra. ante v Sloveniji, da naj se organizirajo v udruženje, ker bodo le na ta način mogli l. slovati izboljšanje svojega težavnega g. ega položaja. Njihov položaj je danes res žalosten, zboljšati pa ga bo mogoče samo potom trdne skupne organizacije. Vsa polasnila daje predsedstvo udruženja tobačnih trafikantov za Slovenijo v Ljubljani.

— **Izpred sodišča.** NEVAREN § 104 S. K. Z. Simon Felician, livar v Zg. Šiški, je bil obsojen na 10 dni zapore, ker je ob priliki aretacije sunil stražnika v prsa in je očital policiji, da hodi samo zato aretirat ljudi v gostilne, da jim da gostilničar kak liter vina; stražnik pa izpusti aretiranca tudi takoj, če se mu plača kakih 100 kron. Da ni imel mož prav, je pa takoj nato občutil sam, ker ga pol. nadzornik kljub temu, da mu je ponudil denar in vino, le ni izpustil. Mož se je zagovarjal s pijanostjo, kar pa ni moglo držati, ker je pred stražnikom tako dobro tekkel, da bi bil gotovo ušel, ako se ne bi bil spodtaknil ob kamen in prav nerodno padel.

— **Delavec v Vevčah Vincenc Moškerc** ima precejšno jezo na oročnike, ker so ga že večkrat naznanili radi raznih nerodnosti. Dne 30. julija se je zopet pošteno napil — pravi, da je udušil, kolikor se spomni, 5 litrov, in je zopet nahuřil brez povoda oročnika Vida Ambrožiča z besedami: »Pa me naznanite K...« Že me imate za kel, saj za svoje pijem.« Obtožen se je zagovarjal s polno pijanostjo in da sploh ne ve kaj je in če je govoril z oročnikom. Obsojen je bil na 10 dni zapore.

— **NERODNA ŠIVILJA.** Franca Govek iz Rečice ob Savinji je vzela v Ljubljani Berti Hudalesovi zlato uro z zapestno veržico in tam stanujočemu Slavko Benediku že počen zlat prstan. Oboje je našla v šatulji v miznici. Tatvino je priznala in ukradene stvari tudi vrnila, toda žal že prepozno, namreč ko je bila ovadena in tik pred hišno preiskavo. Dalje je jako nerodno popravila datume na dveh učnih sprječevalih. Ker je dekle vse priznalo in še ni bila kaznovana, je dobila samo 8 tednov težke ječe.

— **OSTIA, CHE BASSO!** Vencel Globočnik, gruntarjev sin v Voglah, je bil obtožen, da je v družbi več fantov kiel po italijansko in žali Boga. Dalje je pri pos. Grazerju in Jancu razdiral ograjo in ukradel iz svetilniške nasada pred Marijino kapelico krasno vrtnico. Fant je trdil, da so šli fantje pijani od gasilske veselice, in na poti jih je Grazerjeva hči ozmerjala s pijanci, na kar so začeli rogoviliti. Preklinjali je, na Boga se pa ni jezil in blstva laških kletvic niti ne pozna. Tovariši njegovi so bili obsojeni le radi poškodbe lastnine in sicer pred okr. sodiščem v Kamniku, njega pa so povabili radi preklinjanja Boga k deželnemu sodišču v Ljubljano. Njegov zagovornik dr. Treo ni oporekal poškodbi lastnine, zanimal pa je hudodelstvo motenja vere s preklinjanjem in je navedel zato jako lepo sledeti zgodovinski dogodek: Ko je prišel svetovno znan ruski basist Salipin sivočasno v Rim, je pel tudi pred papeškim dvorom v Petrovi stolnici. Papež Pil IX., blviš Sarto, je bil tako navdušen vsled krasnega glasu ruskega pevca, da je vzhicen glasno zaklical: »Ostia, che basso!« S tem je hotel zagovornik dokazati, da te tuje kletvice ne tvorijo motenja vere, ker bi moral sicer tudi papež, ki je zaklical to celo v cerkvi, na obtoženo klop. Zagovornik je dosegel svoj namen. Fant je bil obsojen samo zaradi poškodbe tuje lastnine na 1 teden zapore.

— **Sokolski Tabor!**

Šah.

»Ljubljanski šahovski klub« priredi v ponedeljek dne 15. t. m. ob 8. uri zvečer v Narodni kavarni veliko simultansko šahovsko produkcijo, ki jo igra svetovni šahovski mojster dr. Milan Vidmar.

Vabljeni so vsi ljubljanski in okoliški šahovski klubi (Jadran, Šiška, Vič, Mladinski itd.), da pošljejo k tej prireditvi kar največje število svojih igralcev, da tako preizkusijo Ljubljana sloves našega očičnega šahovskega mojstra.

Vsak igralec naj v izog. v pomanjkanja šahovnic prinese slednje možnosti s seboi.

Vsi prijatelji šaha in kibici so prireditvi tem potom vabljeni. Vstop prost. Prostovoljne prispevke »Ljublj. šah. klub« hvaležno sprejema. — »Ljublj. šah. klub«. M. Kragelj, podpredsednik.

Sport in turistika.

— **Sturm (Graz): Ilirija.** — SK Ilirija je pridobila za soboto in nedeljo 13. in 14. t. m. za dve nogometni tekmi graški SK Sturm. Sturm je letošnje sezono pod vodstvom trenerja Haista, ki izpolnjuje mesto srednjega napadalca, izvanredno napredoval. Odlični rezultati, ki jih je dosegel proti prvim dunajskim in budimpeštanskim klubom ter proti praški Sparti, so mu ustvarili sloves enega najmočnejših klubov v Avstriji. Z Ilirijo je igral doslej tri tekme. Leta 1921 v Ljubljani z rezultatom 2:0 in leta 1922 v Gradcu z rezultati 2:1 in 4:3. Letos je nastopil v Ljubljani proti Primorju. V moštvu je imel takrat sicer le tri igralce prvega moštva, toda kljub temu je podal lepo in zanimivo igro ter dosegel visoko zmago. Ilirijo zadene srečanje s Sturmom v dobri formi. Rezultati proti Hajduku, Concordiji in Gradjanskemu so tudi Ilirijo dvignili med prve klube v državi. Od zadnjega nastopa proti Gradjanskemu se zdi, da je forward se izboljšal svojo formo. Nasprotno je ozadje po odhodu Tavčarja nekoliko oslabiljeno. Kljub težkočim naloge Ilirija ne gre v boj brez šans, ako bo moštvo na višku ter se bo zavedalo svoje naloge. Tekma obeta vsekakor prvovrsten sport. Igro bo vodil kak zabregaški sodnik. — Začetek tekme v soboto ob 16. uri, v nedeljo ob pol 16. uri. V nedeljo ob tri četrti na 14. uro se vrši predtekma med Slovanom in rezervno Ilirijo. — Predprodaja vstopnic se vrši v trg. J. Gorec. Sežezi I. vrste so numerirani. Znižane članke in dijaške karte se izdajajo le v predprodaji. Istotako proste vstopnice za aktivne člane nogom. sekcije.

— **Prvenstvena tekma med Jadranom in Hermesom** se vrši v nedeljo ob 10.30 na prostoru Ilirije in sicer le ob lepem vremenu. Tudi ta tekma bo brez dvoma zbudila pozornost, ker odloča o drugem mestu v prv. tabeli I. r. ter bosta oba kluba morala napeti vse moči, da se izogneta padcu v drugi razred. Obe moštvi sta enakovredni, izid je docela negotov.

— **Iz Tržiča.** Končno pride dan, ko pozdravi Tržič v svoji sredi ille goste, na katere čaka že več kot eno leto. Pevski zbor Glasbene Matice je naše go dolgih neprilika v svojem nedeljske kolektarju prost dan, da napravi izlet v Tržič, kjer priredi v nedeljo 14. oktobra t. l. opoldne v Sokolnici velik koncert. Na pozorjamo posebno zunanje goste, kar im se samo svete čase nudi prilika slišati slavške slovenske pesmi, naše čislane Matičarje pod taktirko najspretnjšega mojstra g. Matela Hubada. Treba si bo pravočasno poskrbeti vstopnic, ki jih prodaja g. I. B. Mally. Vabimo tržiško dolmo, da napolni dvorano do zadnjega kotička, da izkaže zahvalo ljubim gostom.

— **Borzna poročila.** Beograd, 11. oktobra. Devize. Berlin 0.08—0.10, Dunaj 0.1208—0.121. Budimpešta 0.50—0.54, Bukarešta 40—40.50, Zeneva 1540—1543, London 392—392.25, Milan 391.50—392.25, New York 85.50—85.70, Pariz 518—521, Praga 257.75—258, Solun 132—138, Sofija 82—84.50. Valute. Dolarij 84—80.

Zagreb, 11. okt

Gospodarstvo.

KMETIJSTVO.

× Nedostatna žetev. Mnogo črnila je že poteklo zbog letošnje žetve na Francoskem. Poljedelsko ministrstvo trdi, da se je pridelalo 79 milijonov kvintalov žita, trgovska poizvedba pa vztraja pri 69 milijonih. Razlika je umiljiva: oratar ne prizna rad vsega pridelka, ker se boji davkov. Vendar sodijo nepristranski strokovnjaki, da je letošnja žetev za 30% slabša od lanske. Kmetje si mnogo prizadevajo. Lani so obdelali 220.000 hektarov več nego leta 1921. Vendar je suša precej obzrevala res napor, tako da bo treba kakor skoro vsako leto doslej uvažati iz tujine. Pred to leti je import daleč nadkriljeval eksport. Leta 1822 je stal hektoliter žita celih 15 frankov! Da se docela omeji uvoz iz inozemstva, predlagajo strokovnjaki, naj vlada prepove peči kruh iz same pšenice in naloži davek na izvažanje rogljic ali prg (tourteaux).

DENARSTVO.

× Obtok bankovcev v naši državi je znašal dne 2. t. m. 5 milijard 928.5 milijonov dinarjev. V tej dekadici se je zvišal obtok bankovcev za 89.3 milijone dinarjev, kovinska podloga pa se je povečala za 4.3 milijona.

× Restrikcija posojil Narodne banke. Na zadnji seji upravnega odbora Narodne banke je bilo sklenjeno, da se ustavi nadaljnje dovoljevanje posojil na lombard. Sedaj so se tako posojila dajala na državne obveznice in bone, kar pa se je sedaj ustavilo, ker je kontingent izčrpan. Nova posojila se bodo začela dajati šele spomladi.

× Švedske banke leta 1922. V tem letu je bilo na Švedskem 136 bank (leta

1919 jih je bilo 1308). Čisti dobiček je znašal leta 1922 29 in pol milijona švedskih kron. Skupna izguba vseh bank je dosegla visoko vsoto 393 milijonov švedskih kron.

× Prodiranje madžarskega kapitala v našo državo. »Irgovinski Glasnik« se bavi s pisanjem madžarskega dnevnega tiska in pravi: Opažati moremo, da madžarski tisk kaže zanimanje za vse sosednje države in specijlno še za nas. Tako se n. pr. v madžarskem tisku sistematsko razpravlja ideja, da trianonske mirovne pogodbe ni smatrati za dovršen čin, temveč da bo ta pogodba v kratkem zamenjana z drugo pogodbo, ki bo v večji meri štela madžarske nacionalne in gospodarske interese. Vsi listi priporočajo madžarskim pridobitnim krogom, naj se posebno brigajo za našo državo in naj se ne izogibajo pridobitnim podjetjem, ki jih imajo pri nas ter jim svetujejo, da plasirajo pri nas svoje delovne moči in kapital. Pojavljajo se tudi želje, ki čisto nosijo značaj zahtev, naj ti krogi sodelujejo pri snovanju akc. družb v naši državi. Zanimivi so argumenti, s katerimi se te želje in nasveti podprejo. Poleg čisto gospodarskih argumentov, da je naša država prav ugodno polje za plasiranje tujega kapitala, ki more računati na lepo rentabiliteto, prihajajo tudi argumenti drugačne vrste, kakor n. pr. obetanja, da bo madžarska vlada dala onim, ki bi pri nas osnovali svoja podjetja, denarne podpore. Prav tako se čisto omejuje in objavlja posebni privilegij in ugodnosti. Tudi niso redki slučaj, da poleg tega prihajajo z argumenti, da madžarske družbe v naši državi predstavljajo kapitalistično kavalarijo, ki naj bi utirala pot madžarski infanteriji.

PROMET.

× Zavarovanje potne prtljage in eks-presne robe proti izgubi, zmanjšanju in po-

škodbi. V predvojni dobi je zavarovala »Evropska akc. družba za zavarovanje potne prtljage« na zahtevo potnika vsako pošiljko prtljage, ki je bila železniški predana v prevoz, proti poškodbam ali izgubi. Potnik je lahko poljubno določil višino zavarovanja in se mu na ta način ni bilo nikdar treba bati materialne škode, tudi če je bila prtljaga med prevozom po železnici poškodovana ali sploh ni dospela v namembno postajo. Radi preobličbe prevoznih težkoč in tatvin je ta družba med vojno prenehala s svojim poslovanjem. Nedavno pa je začela z zavarovanjem potne prtljage »Zavarovalna družba v Beogradu«, ki zopet prevzema v zavarovanje vsako prtljazo pošiljko, in sicer vrše to zavarovanje v njenem imenu prtljajne blaginice vseh železniških postaj naše kraljevine. Ker so prtljajne pošiljke radi raznih neprilic pri prevozu po železnici še vedno izpostavljene poškodbam in tatvinam, nudi to zavarovanje mnogo ugodnosti potujočemu občinstvu. Določim povrne železniška uprava za vsak kg poškodovane ali izgubljene prtljage po najnovejši določbi z dne 25. septembra 1923 največ znesek 25 Din, povrne zavarovalna družba pri zavarovanih pošiljkah vso resnično škodo do one višine, za katero je pošiljka zavarovana. Pristojbine za zavarovanje se ravna po višini zavarovane vsote in po oddaljenosti med predajo in namembno postajo pošiljke in znašajo za krajše razdalje do 400 km za vsakih zavarovanih 1000 Din malenkostni znesek 1.50 Din do 3 Din. Ta pristojbina se pri večji oddaljenosti primerno zviša in doseže pri oddaljenosti preko 1200 km najvišji znesek 9 Din za 1000 Din zavarovane vrednosti. Razven za poškodbe med prevozom po železnici zavarujejo potniške blaginice vse pošiljke tudi proti izgubi ali poškodbam za čas prevoza z ladjo, avtomobilom in drugimi prevoznimi sred-

stvi ter za dobo shranjevanja po hotelih, prenočiščih, carinarnicah in javnih skladiščih. To zavarovanje velja za potovanje po celi Evropi in se vrši s posebnimi polkami, ki veljajo 60 dni od dneva izročitve stranki. Med tem časom se potnik lahko tudi opetovano vozi domov in menja svojo prtljago, ne da bi veljavnost zavarovanja radi tega ugasnila. Zavarovalna premija znaša pri tem zavarovanju začasno 10 Din za vsakih zavarovanih 1000 Din. Natančna pojasnila vsebuje poseben oglas, ki so izvešeni pri vseh železniških blaginicah, ki prevzemajo v prevoz prtljajne pošiljke.

× Zakon o poštinih uradnikih. Ministrstvo pošte in telegrafa je sklenilo, da izdela poseben projekt zakona o poštinih uradnikih in ga predloži v odobritev narodni skupščini.

RAZNO.

× Uvoz svinj v Prago leta 1922. Mestna klavnica v Pragi je objavila statistiko uvoza svinj tekom lanskega leta v Prago. Po tej statistiki je znašal uvoz povprečno po 4 vagona dnevno, za vse leto 57.544 svinj, ki so se večinoma izvozile iz Romunije in iz naše države.

× Konkursi in poravnave v Čehoslovaki. Po poročilu češk. statističnega urada je bilo v mesecu avgustu prijavljenih 54 konkursov. Od teh jih je prišlo na Češe 33, na Moravo in Sleško 16, na Slovaško 3, na Podkarpatsko Rusko pa 2. Aktivna in pasiva se niso dognala v 14 slučajih. V dognanih 40 slučajih so znašala aktivna 7.785.200 čk, pasiva pa 11.410.746 čk. V istem mesecu se je vršilo 141 poravnav; od teh jih je bilo na Češkem 60, na Moravskem in Sleškem 50, na Slovaškem 30, v Podkarpatski Ruski pa 1. Aktivna in pasiva se niso dognala v 3 slučajih. V dognanih 138 slučajih so znašala aktivna 26.993.898 čk, a pasiva 59.852.138 čk.

× Krošnarjenje po kolodvorih in vlakih. V zadnjih časih se je na naših železnicah zelo razpasla krošniarska nadloga zlasti na posameznih postajah in v vlakih. Sedaj je dobilo vse železniško osobije nalogo, da take krošnjarije takoj odstrani z vlaka ne oziraje se na to, če imajo predpisano vozno karto ali ne. Na postajah pa smejo krošnjariji samo oni, ki imajo za to oblastveno dovoljenje.

× Nove nemške koncesije na Ruskem. Berlinski listi poročajo, da je Družba za gospodarske stike z vzhodom v Berlinu sklenila lansko leto z več nemškimi tvrdkami dogovor o koncesijah z rusko vlado in sicer glede gozdnatih pokrajin v obsegu milijona desetin ob reki Molog, ki se izliva v Volgo. Definitivno pogodbo so sklenili te dni v Moskvi. Koncesijo bo baje izvajala nemška delniška družba, ki se ima v ta namen ustanoviti. Med delničarji bo tvrdka Gebrüder Himmelsbach, evropska trgovinska družba z lesom in druge nemške tvrdke. V nazorstveni svet stopi bržkone poleg zastopnikov tvrdk tudi bivši državni kancelar dr. Wirth.

Glavni urednik: Ivan Podržal.

Odgovorni urednik: Miha Gaberšek.

Last »Zvezne tiskarne« v Ljubljani.

Edmond et Jules de Goncourt:

Renée Mauperin.

(Roman.)

(Nadaljevanje.)

— Moj Bog kako je to bedasto kajne? je dejala gospa Mauperinova ki je končala svojo povest in se tresla od smeha onega nežnega smeha starih dam, ki se zabavajo z malo drzno povestjo.

— Kako ste veselili nocoj, je ušlo Denoiselu, kateremu je bilo vse kot led na srce.

— Da, mi je odvrnila Renée, in tako veseli bomo jutri in pozneje... vedno. Kaj ne, papa? In tekla je k očetu in se usedla nanj kot dete.

— Dragica, je dejal g. Mauperin svoji hčerki. Poglejte malo sem, gospa Mauperinova, ali se spominjate? Na tem kolenu je posedala, ko je bila majhna.

— Da, je odvrnila njegova soproga, Henri pa na drugem.

— Glej, je nadaljeval g. Mauperin, Henri je bil enkrat preoblečen v deklico, Renée pa v fantka... Kako sta se smejala!

In obrnil se je proti gospe Mauperinovi, rekoč: — Dragica, drsti skrbil si imela z njima. Pa nič ne de, Denoisel, i ljuba je nekaj blaženega!

— Denoisel, je dejala Renée, danes vas pa ne spustimo. Vaša soba vas čaka že dolgo.

— Silno mi je žal, moja draga Renée, toda cares... nocoj imam posla v Parizu, zagotavljam vam, važne zadeve.

— Kaj? Vi in zadeve! Smešno!

— Ostanite vendar, Denoisel, moja žena vam bo danes povedala celo vrsto takih povesti, kot je bila ona, ki ste jo pravkar slišali.

— Oj, ostanite no, je prosila Renée. Res se bomo prav lepo zabavali. Ne bom vam igrala glasovirja, tudi kisa vam ne nalijem v solato. Besede bomo prejedali. Da, Denoisel?

— Sprejemem... za prihodnji teden.

— Grdoba! — In Renée mu je pokazala hrbet.

— Kaj pa Dardouillet? je vprašal Denoisel. Ali ga ne bo danes večer?

— Takoj pride, je odvrnil Mauperin. Lahko pa tudi, da ga ne bo. Ves zatopljen v svoje delo. Mislim, da prenaša svoje jezero na hrib in svoj hrib v jezero.

— Da, toda zvečer?

— O, zvečer, tu se ne more ničesar vedeti, je dejala Renée. Poln je skrivnosti, ta gospod Dardouillet... Tako čudni ste danes, Denoisel?

— Jaz?

— Da, vi. Nič niste razposajeni, nič se ne zabavate. Kaj vas pa teži?

— Denoisel, nekaj vam je, je dejala gospa Mauperinova.

— Ampak prav nič, gospa, je odvrnil Denoisel. Kaj pa hočete, da bi mi bilo. Nikakor nisem žalosten, samo utrujen. Teden dni že letam okoli za Henrija. Hotel je, da mu izberem po svojem okusu pohištvo.

— Res je, je dejala gospa Mauperinova in lice ji je zažarelo, bližamo se 22. Ah, če bi mi kdo to rekel pred dvema letoma. Bojim se, da bom preveč srečna ta dan. In ko bova imela vnuke, kaj, Mauperin? — Lahno je priprla oči pri misli na svojo bodočnost stare matere.

— Naravnost krasna bom, Denoisel, je dejala Renée. Imam obleko za v cerkev, včeraj sem jo poskusila... Kako dobro mi pristoji! Toda, papa, ali imaš frak?

— Imam svoj stari novi frak.

— Moraš si dati drugega delati... Saj mi boš dal roko. O, kako sem bedasta, saj ne pojdeš z menoj v paru... Denoisel, en ples mi morate že danes obljubiti... Mama, kajnega priredimo bal?

— Bal... in vse! je rekla gospa Mauperinova. Morda se bodo ljudje zgražali nad tem, pa kaj zato! Jaz hočem pravo ženitovanje... pir, kakor sva ga imela midva, ali se spominjate, gospod Mauperin? Plesali bomo, jedli in pili...

— Tako je, je dejala Renée. Upijanili bomo vse svoje delavce in Denoisela tudi. Morda mu bo pogodu, če bo v ročkah?

— Kako to, da še vedno ni prišel Dardouillet?

— Kaj vraga se nocoj tako zanimате zanj? je vprašal gospod Mauperin.

— Da, res je, je dejala Renée. Povejte, kaj pa mu hočete, Denoisel?

— Kako ste radovedna, Renée... Nič posebnega, sama neumnost. Hočem, da mi posodi buldoga za podgansko borbo v mojem klubu, jutri zvečer... Stavil sem, da jih bo zadavil sto v dveh minutah... Tako, sedaj pa izgine, lahko noč!

— Lahko noč!

— Torej, sinko, pojutrišnjem gotovo, je rekla pred vrati gospa Mauperinova Denoiselu. Denoisel se je resno priklonil.

XXXVII.

Ko je prišel Denoisel na konec vasi k Dardouilletovi hišici, je pozvonil. Stara služkinja mu je prišla odpreti:

— Ali gospod Dardouillet že leži?

— On, o ne! Po vrtu tava. — In odprla je steklena vrata jedilnice. Lunin svet je padal na popolnoma goli vrt, ki je bil razdeljen na štiri kote kot žepni robec in preoran kot polje. V oglu na griču se je dvigala temna senca, imela je prekrizane roke in stala nepremično: človek bi bil mislil, da je strah. Bil je gospod Dardouillet.

Bil je tako zamišljen, da je Denoisela opazil šele, ko je ta stal pred njim.

— O, vi ste, dragi gospod Denoisel, je dejal, prav veseli me, glejte... in pokazal mu je preko-

pano zemljo — kaj pravite o tem? Poglejte, kako črte...

In zadovoljno je stegnil roko v praznino čez načrt svojega griča, kot čez namišljen konjski hrbet, ki bi ga bil pobožal.

— Oprostite, gospod Dardouillet, je dejal Denoisel, prihajam radi neke zadeve.

— Poglejte mesečino, spomnite se, če ste sploh kdaj to opazili na vrtu... edino v tej luči človek pravilno razločuje... podnevi se ne vidi dobro, kaj se je nasulo...

— Gospod Dardouillet, obračam se do moža, ki je nosil vojaško suknjo... Prijateljske vezi nas vežejo z Mauperinovimi. Prišel sem vas prositi, da bi bili Henriju za pričo...

— Dvoboj? — In Dardouillet si je zapel gumb črne suknje, ki jo je nosil poleti kot pozimi. — Boga mi, takih uslug človek ne more odbiti...

— Z menoj pojdeti, je dejal Denoisel in ga prijel za roko. Spali boste pri meni. Stvar se mora naglo urediti. Končana bo jutri, najpozneje pojutrišnjem.

— Dobro! je rekel Dardouillet in še enkrat otožno pogledal vrsto novih kolov, ki so metali sence v mesečini.

(Dalje sledi.)

MALI OGLASI:

Cena oglasom do 20 besed Din 5.—; vsaka nadaljna beseda 25 para. z davčino vred.

Specijalna mehanična

delavnica za popravilo pisalnih in računskih strojev. L. Baraga, Ljubljana, Šelenburgova ul. 6/I.

Blazine, žima

morska trava. Peter Kobal — Kranj, Glavni trg, tvornica vseh vrst blazin, žime in morske trave, modroce na peresih. — Specijalna tvrdka za izdelovanje klubarnit. Najnižje cene! — Najsolidnejši izdelki! Zahtevajte oferte in cenike!

Kompanistinja

s 300.000.— K, koje se intabulira na hišo, se išče za dobro izdvo restavracijo. Naslov: A. V. Dolnji Kraljevec, Medjimurje, pošto ležeče.

S 40.000 kron kavcije

išče službe inkasatorja, pisarniške moči ali skladiščnika uradnik večje več jezikov. Ponudbe pod »Zanesljivo« na Clamor, an. zavod, Ljubljana, Šelenburgova ulica 4.

Življenja željni

27 letni, trg. neobrazen gosp. poleti z dušo in telom v narode bogati gospodični ali vdovi, trgovki, gostilničarki. Zunanost in starost postanska stvar. Neanonimne dopise na upr. l. pod »Sladkost življenja«.

Posestvo

42 oralov, z zaraščeni gozdi, njičami in travniki, 1 uro od postaje z vsem živim in mrtvim inventarjem naprodaj za Din 225.000 v Realitetni pisarni, Ljubljana, Poljanska c. 12.

Suhe gobe

n fižol ponudite Sever & Ko, Ljubljana, Wolfova ulica št. 12.

Zeiss - trieder

6X z usnjeno taško, se proda, za 650 Din. — Istotam se proda več kanarčkov dobrih pevcev; par 150 Din. Ljubljana, Florjanska ulica 13. I. levo: Zura.

Šivilja

išče dela na dom. Naslov v podružnici »Jutranjih Novosti« Maribor, Franciškanska ul. 14.

Koliko

stane en mali oglas? Do 20 besed 5 Din, vsaka nadaljna beseda 25 para, tako si lahko izračunaš sam kaj stane tvoj mali oglas.

Gospodična

poučuje klavir mlajše začetnice. Naslov v upravi lista.

Postelja

brez matraca in naslanjač na prodaj. Poižve se vsak dan od 12.—2. pri Požar, Krekov trg št. 7 pritličje.

Lepa prilika

Oprava za jedilnico in spalnico se proda vsled pomanjkanja prostora. Naslov v upravi lista.

Uradnik

28 let star, s stalno službo ter posestvom v vrednosti 1.000.000 Kron se želi seznaniti z mladeno, katera bi imela premoženja do 200.000 K. Le resne ponudbe s sliko pod »Sreča« na upr. »Jutr. Novosti«.

Restavracija

ob železnici z dnevnim prometom 15—25.000 kron se odda v najem onemu, ki odstopi v centru Ljubljane stanovanje vsaj dveh sob in pritliko. Ponudbe na Realitetno pisarno, Ljubljana, Poljanska c. 12.

Priporoča se

konfekcija, krojačnica za dame in gospe po meri, po najmodernejših žurnalnih, Brata Brunskole, Ljubljana, Židovska ulica 5.

Posestvo

68 oralov smrekovega gozda z živino in letno 1.200.000.— K — ugodno plačilo.

Graščina

z 3 orali parka v Mariboru, sposobno za tovarno 3.000.000.—K.

Gostilna

z mesarijo, potem gostilna v Mariboru.

Posestva

od 3 do 175 oralov tudi z vilami.

Zaga

venecianška s posestvom, bogat lesni kraj.

Vila

enodružinska, takoj prosta 2.000.000.—K

Graščina

z žago, elektriko, luksus, 5.500.000.— K ter 26 oralov posestva se proda.

Kompanjona

za restavracijo s 300 do 500.000.—K dober zaslužek za takoj se išče.

Pisarna ZAGORSKI, Maribor, Barvarska ul.

Pohištvo

kompletna spalnica in obednica popolnoma novo, se po ugodni ceni proda. Naslov v upr. l.

Vila

enonadstropna, 1000 m² vrta, takoj prosto stanovanje, 15 min. od pošte naprdaj za 250.000 Din v Realitetni pisarni, Ljubljana, Poljanska c. 12.

Fotografski aparat

tvrdke »Doppel Anastigmat Leontar«, velikost 9x12, dobro ohranjen se proda po ugodni ceni. Naslov v upravi lista.

Znanstveniki!

Prodaj »Bibliothek des allgemeinen und praktischen Wissens«. Ogleda se v knjižnici »Knjiga«, Kongresni trg 18.

JOS. ROJINA

Aleksandrova cesta 3.

Moška in deška konfekcija najmodernejšega kroja! — Sportni kožuh, zimski raglani, dežni plašči itd. po najnižjih cenah!

Oglejte si

v izložbah oblačilne industrije

A. KUNC, Ljubljana, Gosposka ul. 7

najnovije raglane

njih nedosežen lepi kraj in nizke cene pri izvrstnem blagu!

Zvezna knjigarna

Marijin trg 8 Ljubljana Marijin trg 8

Zbirke pesmi:

I. Albrecht: Slutnje broš. 6.— Din vez. 8.— Din
J. Glaser: Pohorske poti 6.— " " 8.— "
Igo Gruden: Narcis 10.— " " 12.— "
Igo Gruden: Primorske pesmi 10.— " " 12.— "
Tagore-Gradnik: Vrtnar 20.— " " 23.— "

Zahtevajte cenik!

Inserirajte v »Jutranjih Novostih«
in uspeh Vam je zagotovljen. ::